

V moderniziranem oblačilu

Komunistični volk se je začel ravnati po modi. V prejšnjih letih bi takšna prilagoditev bila nekaj nezaslišane in nemogočega. Brez ozira na levo in desno v boj za svetovno revolucijo: tako se je takrat glasilo geslo. Borba brez pardona človeški družbi, zgrajeni na načelih kapitalizma! Boj Bogu, vsaki veri in cerkvi! Boj narodnostnemu načelu, živel internacionalizem! Proč s kmečkim stanom in z drugimi stanovi! Živela diktatorska delavska država bodočnosti! Tako je pred leti rjovel komunistični volk, odet v rdeč plašč, opremljen z rdečo zastavo in z znakom kladiva in srpa. To je bil pravi in pristni komunistični volk. Pa ni imel uspeha. Našel jih je sicer po posameznih državah precejšnje število, ki so z njim tulili. V nekaterih državah (v Mehiki, Španiji) se je začasno polastil krmila države. Toda ljudje se mu niso dali ustrahovati, marveč so se mu postavili v bran, da se je moral urnih nog vrniti s svojega roprskega pohoda po Evropi. Izkustvo ga je poučilo, da v strogi komunistični uniformi ne bo uspel s svojimi težnjami. Treba bo strankarsko uniformo odložiti ter se prilagoditi sodobni modi, in sicer po tisti različnosti, kakor se javlja med posameznimi narodi in državami. Težko se je odločil za to zunanjo metamorfozo (spremembo), ko pa je komunistična internacionala ta sklep storila, je sledilo njegovo izvajanje. Pri tem kaže komunistični volk tako čudovito sposobnost spreminjanja, da celo presega spremenljivost kameleona (živali, ki je znana po lahki in nagli spremenljivosti kože in njene barve). Vse, kar je prejšnji komunistični volk s svojim brezobzirnim in krvoločnim lomastenjem zagrešil, hoče modernizirani volk z navideznim zatajevanjem narave in s prikrivanjem svojega pravega, nespremljivega namena popraviti.

Komunizem je videl, da so v raznih državah — med njimi tudi v Jugoslaviji — zlasti tri ovire, ki so na poti njegovemu prodiranju. Te glavne ovire so: verska ideja, narodnostno načelo, kmečka stanovska zavest. Te tri ovire ni mogoče z direktnim napadom porušiti, pač pa je mogoče jih od znotraj zvotliti. To taktiko (način postopanja) so predpisali voditelji komunistične internacionale in to taktiko priporočajo podtalnim organizacijam, ki

jih ima komunizem po posameznih državah. Med delavci je komunizem izgubil svojo nekdanjo privlačno moč, med kmeti je nikdar ni imel. Svoje pristaše ima ponajveč med dijaštvom, in sicer med akademskim dijaštvom. To tudi potrjuje beogradska »Samouprava«, glasilo JRZ, v svoji številki z dne 15. septembra t. l. v članku, ki v njem s svarilnimi besedami kaže na pogubonošno delo komunističnih agitatorjev med dijaško mladino, zlasti med levičarsko nastrojenimi študenti. Na take pristaše opira komunizem svoje delo v naši državi, tudi v naši Sloveniji. Da se to delo uredi in pospeši, so potrebna navodila, ki prihajajo iz komunističnih central izven naše države med slovensko mladino po raznih potih, večinoma v obliki tajnih pisem. Ta navodila naročajo prilagoditev onim trem idejam, ki so bile doslej glavne ovire za prodor komunizma. Do katolicizma je treba zavzeti stališče verske tolerance (strpljivosti), svobode vesti

in vere. Katoliško mladino je treba pritegniti pod videzom boja zoper antidemokratski fašizem. Narodnostno načelo so komunisti prej ostro pobijali, sedaj pa se zavijajo v slovensko trobojnico ter zahtevajo povsem samostojno Slovenijo. Samostojni kmečki stan in komunizem sta med seboj v protivniškem nasprotju, kakor ogenj in voda. To nasprotje je treba omiliti. Komunistično misleča inteligenca mora med kmečko mladino, pokazati mora kmetu prijazno lice, razodevati mu zanimanje za njegovo gospodarsko stanje in zaskrbljenost radi njegove gospodarske bodočnosti. Komunistično navdahnjena akademska mladina in drugi slovenski komunistični inteligenti to svojo nalogo izvršujejo zlasti z raznimi spisi, v katerih na »znanstven način« prerešeta kmečko vprašanje, prikazujejo stanje kmeta in kmečkega delavstva v najtemnejši luči ter kažejo na rdečo zarjo boljše bodočnosti, ki jo obljublja komunizem. Radi tega pozor na rovarjenje rdečega volka v moderniziranem oblačilu!

Po krščanskem svetu

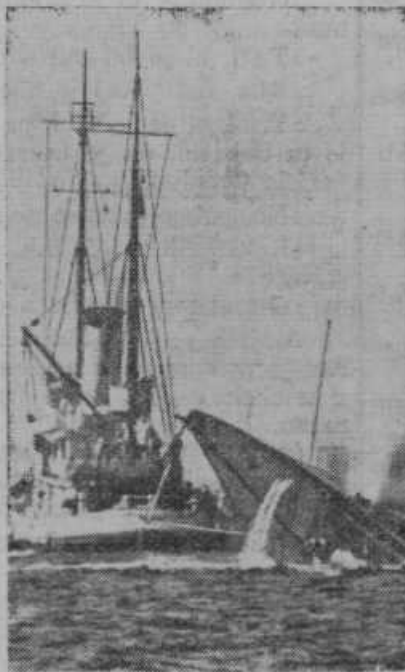
Katoliško čtivo. Nesmrtni naš škof Slomšek je bil neumoren apostol katoliške knjige in krščanskega časopisja. Nekrščanski tisk je obsojal kot mišnico, na kateri umre, kdor jo zavživa, kot duševni strup in kot strupeno kačo, ki je zlasti mladini posebno nevarna. Dobro knjigo pa je priporočal kot večjo vrednost, kakor jo ima zlato. Slomšekov način ni bil samo govoriti, njegova praktična narava je vedno silila k udejstvovanju besed. Sam je pisal slovenske knjige in druge navduševal k spisovanju dobrih knjig. Da bi ljudstvo dobilo v roke knjige krščanske in koristne vsebine, se je na vso moč trudil, da bi ustanovil knjižno društvo. Iz te Slomškove težnje je vznikla Mohorjeva družba, ki je razširila med slovenskim ljudstvom nešteto dobrih knjig. Med hrvatskim ljudstvom vrši isto nalogo društvo sv. Jeronima s sedežem v Zagrebu. Slovaki imajo slično dru-

štvo z naslovom sv. Adalberta (Vojtjeha). Nedavno je imelo to društvo svojo 69. glavno skupščino v Trnavi, ki se je udeležil društveni pokrovitelj monsignor Jauntaša in poslanik Slovaške pri Vatikanu Karel Sidor. Društvo, ki šteje sedaj 110.873 članov na Slovaškem, izven Slovaške pa 17.379 članov, izda vsako leto tri do štiri knjige.

Poglararica ruskih brezbožnic. To mesto je zdaj zavzela gospa Molotov, soproga predsednika ljudskih komisarjev (ministrskega predsednika) in zunanjega ministra. Ob priliki, ko je stopila na čelo ruskih brezbožnic, je gospa Molotov izjavila: »Najvažnejša naloga sovjetske države in komunistične stranke je pobijanje vpliva religije na žene. Cerkev mora popolnoma izginiti iz življenja žensk; zakaj resnična Rusinja ne more sprejeti Stalinovih ukazov, če ni stoodstotna brezbožnica. Na-

Posadka francoskega tanka namerja strojnico proti letalom

Pred meseci po nesreči potopljeno ameriško podmornico »Squalus« so po dolgotrajnem trudu dvignile posebno ladje iz morskega dna na površje

Največja nemška potniška ladja »Bremen«, o kateri ugiba ves svet, v katero nepristransko luko bi se naj bila zatekla na povratku iz Njujorka v Hamburg

Novice

Osebnosti

Podelitev župnije. Župnija v Šmartnem ob Paki je bila podeljena g. Francu Časl, župniku v Svečini ob severni meji.

Nesreče

Ogenj povzročil precej škode na sušilnici. Gospodarska zadruga v Mežici ima lepo sušilnico za sušenje sadja. Sušilnica je bila v zadnjem času skoraj neprestano v obratu, se je vžgala in bi bila skoraj čisto zgorela. Vneli so se okvirji, ki so bili preblizu grelnih cvi. Ogenj je uničil šest okvirjev in 200 kg sadja, katero se je sušilo. Na pomoč prizarzeli rudniški gasilci so oteli stavbo in važnejše naprave sušilnice. Škoda je precej občutna.

Najdeni preostanki hlapčevega trupla. V gozdu posestnika Potočnika v Arnačah pri št. Ilju v Slov. goricah so našli te dni v jarku ob potoku popolnoma razpadlo truplo starčka. Meso so obglodale divje zveri tako, da so visele cunje samo še na kosteh. Hitro so ugotovili, da gre za 78 letnega Ivana Gorjupa, na eno nogo hromeča ter na eno oko slepega berača ter kočarja, ki je prebival kakih 500 metrov proč

od mesta, kjer so našli njegove preostanke v bajti, in se je preživljal z beračenjem. Pri potoku ga je zadela kap, ko si je hotel oprati perilo. Njegovim sosedom njegov izgin ni bil sumljiv, ker je odhajal pogostokrat od svoje kočje za daljši čas, da si je izprosil potrebnega živeža.

Usodepoln padec z oreha. Maks Klethofer, 32 letni kovač z Zrkovske ceste na Pobrežju pri Mariboru, je splezal na oreh, da bi oklestil zrele orehe. Pri tem delu se mu je zlomila trhla veja, padel je s precejšnje višine in so ga spravili v mariborsko bolnišnico z nalomljeno hrbtenico.

Petletno dekletce podleglo opeklinam. Anica Ornik, petletna hlapčeva hčerka v Bistrici pri Rušah, se je preveč približala zakurjenemu štedilniku. Otroku se je vnela obleka in ves v plamenih je zbežal na prosto, kjer so mu strgali goreče cunje s telesa. Žrtev nesreče so koj spravili v mariborsko bolnišnico, a je umrla radi prehudih opeklin.

Dva ponesrečila z motorjem. Z motornim kolesom je ponesrečil 37 letni Ivan Vračko, mizarski mojster s Tezna pri Mariboru. Pri padcu z vozila si je poškodoval nogo. — Med vožnjo iz Marenberga v Maribor je padel z motorja 41 letni gostilni-

čar in posestnik Rudolf Šiker iz Marenberga ter si zlomil nogo. Nesreča se je zgodila, ker je pred Šikerjev motor iznenada skočil neki fant, kateremu pa se k sreči ni nič zgodilo. Ponesrečenega podjetnika so prepeljali z rešilnim avtom v mariborsko bolnišnico.

Padel iz vozečega vlaka in se ubil. V Ptujju se je zgodila huda nesreča, katero je zahtevala smrtno žrtev. V vlaku s Pragerskega proti Ptujju je bil 24 letni posestnikov sin Jožef Jordan iz Loške vasi pri Krškem. Ko je vozil vlak preko dravskega mosta v Ptuj, je padel Jordan iz nepojasnjenega vzroka iz vlaka in ga je vrglo proti železni ograji. Pri priletu ob železo si je prebil glavo, polomil obe nogi in je obležal mrtev.

Nevarna konjska brca. Ko je peljala Terezija Petek iz Rogoznice pri Ptujju konja na vojaški pregled, jo je žival z vso močjo tako brcnila, da so oddali Petkovo nezavestno v ptujsko bolnišnico.

Žrtev neprevidnega ravnanja z orožjem. Franc Kukovec, krojač iz Ptujja, je bil v trgatvi v Vičancih pri Veliki Nedelji. Krojaču je hotel pokazati posestnik Milan Senjor iz Vičancev samokres, kateri se je radi neprevidnosti sprožil in je zadela kroglja Kukovca v hrbet. Obstreljeni se zdravi v ptujski bolnišnici.

Huda nesreča vtihotapljenega potnika. Neki trgovec je zadnji teden vozil jabolka iz Haloz v Ptuj. V Turnišču se mu je vtihotapil na zaboji naloženi tovorni avto 36 letni Matevž Regrat iz Stanešine pri Podlehniku. Regrat je sedel pri vožnji pod mostom na Bregu pri Ptujju na vrhu zabojev in je zadel z glavo v traverzo mosta. Sunek ga je vrgel z avtomobila na cesto, kjer je obležal v nezavesti z razbito glavo. Hudo poškodovanega so oddali v ptujsko bolnišnico.

Razne novice

Dvajsetletnica slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Vseučilišče kralja Aleksandra I.

mesto Leninove vdove prevzemam jaz vodstvo ženskih brezbožniških zvez sovjetske Rusije. Gospa Molotov je jasno in odkrito opredelila glavni cilj komunizma.

Po smrti moža more biti samo ena vdova. Ta-le značilen primer dveh vdov po istem možu se je dogodil na Hrvaškem. Neki železničar, po veri katoličan, se je ločil v medsebojnem sporazumu brez sodnijskega postopanja od svoje po veri tudi katoliške žene. Potem je prestopil v starokatoliško cerkev, kjer je po obredu te verske sekte (ločine) sklenil z drugo ženo »zakonsko« zvezo. Po njegovi smrti je na-

stalo vprašanje, katera izmed obeh žen ima pravico do pokojnine. Ministrstvo prometa je na salomonski način določilo, da dobi vsaka izmed obeh vdov polovico pokojnine. Prva in po zakonu edino prava pokojnikova žena, sedaj vdova, pa se je pritožila zoper to salomonsko sodbo na Državni svet. Državni svet je odlok ministrstva prometa razveljavil kot nezakonit, in sicer iz razloga, ker more kristjan imeti samo eno ženo; radi tega mora biti njegov zakon veljaven samo z eno ženo, torej more po smrti biti samo ena vdova, ne pa dve.

V mrežah greha

39

Alojziji se je dopadel Štefanov nasvet. Nekam vesela se je vračala domov.

Naslednjega dne se je oglasila v pisarni vojaškega odbora.

Sprejel jo je debel možicelj, precej nizke rasti. Na nosu je imel naočnike. Po debelem steklu se je dalo sklepati, da je zelo kratkoviden.

Alojzija se je predstavila, nakar ji je možakar ponudil stol.

»Vi ste torej profesorica. Ali znate stenografirati in na stroj pisati?«

»Znam. Že pred leti sem bila tipkarica pri odvetniku Kellyju. Mogoče ga poznate?«

»Kako ga ne bi poznal! Saj je najboljši odvetnik v Pikertonu.«

»Jaz sem takrat bila pri njem, ko je vodil svojo prvo tožbo,« je nekam ponosno pripomnila Alojzija.

»Kaj je bilo to?«

»Umor. Nina Mateskas —«

»Vem,« jo je prekinil debeluhar. »Njen prijatelj je bil Kmicic. Ubila sta tretjega. Čakajte, kako se je imenoval? Aha, Pavloniš.«

»Izvrsten spomin imate!«

»O, da! — Kmicica so obesili, kajne?«

»Ne! Smrtno sodbo so spremenili na dosmrtno ječo. V Ellingtonu je zaprt, toda po nedolžnem.«

»Kako veste to?«

»Ena priča, Grenhut...«

»Grenhut?« jo je prekinil možakar. »Kak Grenhut?«

»Tisti, ki je bil mirovni sodnik.«

»Aha, tisti! Kaj je bilo z njim?«

»Trdil je, da je Kmicica videl na dan umora, dasi je ta dokazal, da je takrat bil odsoten. Sodišče je verjelo Grenhutu.«

»No, potem ga niso poznali!«

»Kako? Ali morda mislite, da bi bil zmožen krive prisege?«

»O tem sem prepričan!«

Alojzija se je čudila možakarjevi odkritosrčnosti. Ker je po njegovi zunanosti sklepala, da je jud, se ji je zdelo možno, da je imel z Grenhutom kak obračun.

Štern — tako se je namreč možakar imenoval — se seveda ni menil za Alojzijino razmišljanje. Povabil jo je k mizi in položil pred njo papir in svinčnik.

»Pišite,« je dejal, »da bom videl, kako je z vašim stenografiranjem.«

Nato je naglo začel narekovati iz neke knjige. Alojzijini prsti niso bili nič manj gibčni kot njegov jezik.

»Dovolj!« je čez čas rekel. »Sedaj pa poskusite še na stroju.«

Alojzija je ubogala. Tudi ta preizkušnja se je dobro končala.

»Jutri bova začela. Pridite popoldne ob petih.«

Potovanje klavirja čez Atlantik

V glasbeni šoli v Insterburgu imajo klavir, ki je gotovo med najslavnejšimi na svetu. Ta klavir je bil na Zeppelinu »L 129«, ko je ta zadnjikrat letel čez Atlantski ocean in se pri pristajanju v Ameriki ponesrečil. Zgrajen je iz lahkega lesa in nosi znamko »Blinz«. Svoj rekord pa je dosegel s tem, da je s Zeppelinom preletel nič manj kot 24 krat Atlantski ocean. Ko se je Zeppelin »L 129« ponesrečil, je ta klavir ostal po čudnem naključju nepoškodovan, če pa zaradi tega, ker so ga zaradi prevelikega števila potnikov morali razstaviti v posamezne dele, da bi na ta način dobili več prostora za potnike.